

TALOMALLI – KOULUN FYYSISEN YMPÄRISTÖN KARTOITAMISEEN

Tavoite: Talomalli-harjoituksen avulla saadaan tietoa siitä, miten eri ihmisryhmät käyttävät koulun tiloja. Painopisteenä tässä on kuitenkin tutkia, ovatko tilat kaikille turvallisia sukupuolesta riippumatta. Tämän harjoituksen voi myös tehdä oppilaiden kanssa yhdessä.

Talomalli on kehitetty Ruotsin syrjintävaltuutetun mallista (Diskrimineringsombudsmannen). www.do.se

OHJEET

- Piirrä suurelle paperiarkille koulun sisätilojen pohjapiirros sekä koulun käytössä olevat ulkotilat. Nimeä eri paikat (esim. ruokasali, vessat, vaatekomero, eteinen jne.) sekä tilat, joissa oppilaat viettävät aikaansa välitunneilla.
- Esimerkki pohjapiirroksista (ruotsiksi) <http://www.do.se/sv/Material/Husmodellen---skolan/>
- Voit käyttää pienempiä piirroksia hahmotellessasi tilannetta ja yhdistää ne suureksi pohjapiirroksiksi vasta, kun aiot käyttää niitä keskustelussa oppilaiden kanssa. Tehtäviä voidaan jakaa oppilaille myös siten, että he piirtävät eri osia koulun tiloista ja piirrokset sitten yhdistetään yhteiseksi pohjapiirroksiksi.
- Merkitse piirrokseen ne paikat, joissa tytöt tai pojat oleskelevat tai eivät oleskele. Voit myös merkitä piirrokseen, mitä oppilaat tekevät näissä paikoissa. Käytä värejä, tarroja tai symboleja apunasi. Tarkoituksena on löytää, mitä tiloja esimerkiksi tytöt ja pojat käyttävät. On mahdollista myös tutkia tilan jakautumista koulun muiden sisäisten ryhmäjakojen näkökulmasta, kuten miten ikä, jengit, alueellinen tausta, luokka, etnisuus, vammaisuus jne. vaikuttaa tilan käyttöön. Ei ole kyse oppilaiden luokittelusta, vaan tilan analyysistä: ovatko koulun kaikki tilat avoimia kaikille oppilaille ja miten tilojen normeihin voidaan vaikuttaa.
- Pohdi, mitä välineistöä tiloissa on? Arvioi sen rahallinen arvo ja merkitse summa piirrokseen.
- Keskustele oppilaiden kanssa siitä, mitä ajatuksia heillä on pohjapiirrokseen merkityistä tiloista ja mistä toiminnasta he pitävät. Löytyykö piirroksesta sellaisia tiloja, joita he haluaisivat käyttää tai toimintaa johon he haluaisivat osallistua, mutta esteenä on, että jokin ryhmä on ominut ne. Esittele tämän jälkeen omat ajatuksesi ja keskustelkaa yhdessä siitä, pitääkö pohjapiirros paikkansa vai löytyykö jotakin muutettavaa.

Keskustelkaa Henkilökunnan kanssa

- Minkälaisista tiloista tytöt tai pojat pitävät?
- Minkälaisia asioita tytöt tai pojat tekevät mielellään?
- Mistä he erityisesti pitävät näissä paikoissa tai mitkä aktiviteetit ovat suosituimpia?
- Minkälaisia paikkoja tytöt tai pojat välttelevät?
- Minkälaisista asioista erityisesti tytöt tai pojat eivät pidä?
- Minkälaiset asiat eivät kiinnosta?
- Löydätkö sukupuoleen perustuvia eroja? Mistä ne voisivat johtua?
- Ketkä käyttävät tiloja, joihin on resursoitu eniten esim. sisustuksen tai välineiden suhteen?

Enemmän tietoa löytyy täältä (ruotsiksi):

<http://www.do.se/Documents/Material/Handledningar%20och%20verktyg%20-%20utbildning/HusmodellenHandledning20101029.pdf>

